

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

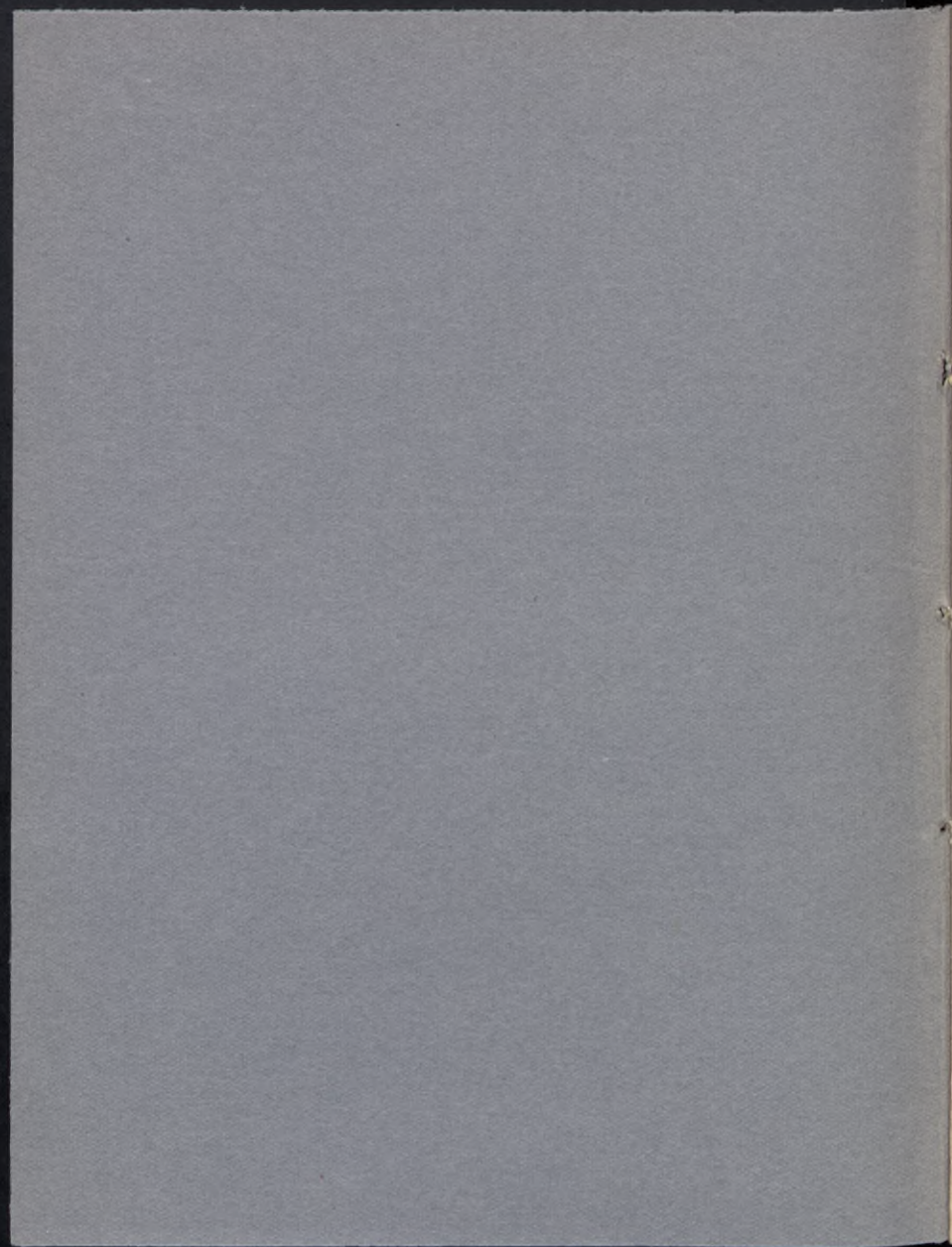
UPPSALA
UNIVERSITET

Från äls!

Lyftekretsens prem af Erik B.

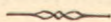
1898

(Mr.) Litt.
Per.

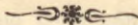
FRAMÅT!

NYKTERHETSPOEM

AF

ERIK B.

AKTIVS FÖRLAG,
GEFLE.

* 20. 41 / 29

197

FRAMÅT!

NYKTERHETSÖFN

FRÅN

STOCKHOLM,
OSKAR EKLUND'S BOKTRYCKERI,
1898.

Nycterhetssång.

Mel.: »Re'n bådär morgonstjärnan etc.»

Gå fram, gå fram i striden
du lilla kämpatropp!
Höj nycterhetsbanéret
med segervisshet opp!
Om än dig motgång möter,
du likväl segra skall,
Och fienden omsider
skall bringas uppå fall.

Gå fram trots hån och smälek
och strid med mod och hopp!
Din blick med full förtröstan
mot himmelen lyft opp!
Var verksam och var trägen
den dag dig Gud beskär,
Ty förr'n du kanske anar,
re'n natten inne är.

Hör, tusenden dig bedja
att troget hålla ut,
Tills seger du har vunnit
och kampen tagit slut!
Då, men ej förr, till hvila
ditt svärd du lägge ner,
När fritt från dryckenskapen
ditt fosterland du ser.

Gå fram, gå fram i striden,
snart segerns dag skall gry!
Snart utom Sverges gränser
vår fiende skall fly.
Vår klagan då skall bytas
i glada fröjdeljud
Och frälsta män'skor sjunga:
Högtlofvad vare Gud!

Från fängelset till krogen.

Framför straffanstalten står
Tyst en mor med snöhvitt hår,
Bräcklig, blek om kinden,
Och igenom sliten dräkt
Tränger då och då en fläkt
Af den kalla vinden.

Hennes ende, käre son
Barndomshemmet vikit från
Och gått ut i världen.
Bland dess stormars vilda brus
Fridens milda, klara ljus
Slocknat ut på färden.

Borta i en usel gränd
Utom staden, illa känd,
Togs han sent om kvällen.
Sattes för ett uselt brott,
Som i ruset han begått,
Inom kort i cellen.

Nu i dag han varder fri.
Skall han åter ila i
Moderns famn den kära,
Eller låta henne stå?
Kan till glaset han ändå
Större kärlek bära?

Så hon tänker, hoppas, tror,
Hon den arme mannens mor
Medan här hon väntar.
Tiden skriker mer och mer
Och där samlas fler och fler.
— Nu på dörr'n det gläntar. —

Se, där kommer sonen ut.
"O, välkommen då till slut!"
Modern sakta stammar
"Följ mig hem. Där får du ro;
I vårt lugna, lilla bo
Brasan muntert flamar."

Hennes öga vänligt ler,
Och hon ropar och hon ber,
Medan tyst han dröjer.
Hvad hans hjärta innerst bär
Se'n för henne tydligt är,
Ty hans blick det röjer.

Snart de båda följas åt,
Men med ifver efteråt
Några vänner ila.
Bröder, han vid glaset fått,
Som i ruset söka blott
Njutning, lust och hvila.

Och de locka honom bort
Från hans moder. Inom kort
Han från henne hastar.
Öfvergifvande sitt stöd
Han i synd och kval och nöd
Nu på nytt sig kastar.

Snart på krogen vid sitt glas
Söker han med skämt och ras
Samvetsrösten tvinga.
Dystert ljuder det likväl;
"Hvarför skall din arma själ
I fördärf du bringa."

Men i hemmet satt hans mor
Tyngd af sorg, osägligt stor,
Och hon grät, den arma.
Grät, att hennes ende son
Ater ilat bort ifrån
Hennes famn, den varma.

Och som hon det gifves ju
Många mödrar, som ännu
Hopplöst, bittert klaga.
Krogen, skall väl längre den
I fördärf och smälek än
Våra söner draga?

Kommer dag ej snart?

Mel: Seklernas väkter så dröjande skrida.

Tryckt utaf bördor vårt folk höres kvida.
Rop om förlossning sig tränger så vida.
När skall befrielsens härliga timma slå?
Kommer dag ej snart? Kommer dag ej snart?

Fångna i dryckenskapsbojan den tunga
Sucka och klaga båd' gamla och unga.
Tusenden ropa om räddning ur sorg och nöd.
Kommer dag ej snart? Kommer dag ej snart?

Fädernesland! skall väl längre du lida
Rusets elände och längtansfullt bida?
Skall för vårt släkte omsider ej ljuset gry?
Kommer dag ej snart? Kommer dag ej snart?

Herre, allsmäktig, till dig vi oss vända.
Värdes af kärlek ditt bistånd oss sända.
Lär oss förtrösta och lita till dig allen!
Kommer dag ej snart? Kommer dag ej snart?

Du skall med seger vårt arbete kröna,
Huldhet och nåd vi af dig skola röna.
Frihetens timma, o Herre, låt vara när!
Kommer dag ej snart? Kommer dag ej snart?

En duktig flicka.

Han var så ung och rask och god
Och full af kraft och lefnadsmod,
Blott två och tjugo år.
Med hjärtat lågande af brand
Han bönföll om sin flickas hand
I lifvets sköna vår.
Hon svarade beslutsamt: "nej!"

Visst mycket kär han henne var.
Hans framtidsbana låg så klar,
Ej mörker fans omkring.
Vid glaset var han likväl fäst,
Och ofta sågs han såsom gäst
I druckna bröders ring.
Och därför gaf hon honom *nej*

Föräldrar, syskon tyckte väl,
Att detta ej var något skäl
Att gifva bort en korg.
De gamla tänkt sig dem som par
Och nu, när hoppet säkrast var,
Så bragte hon dem sorg.
Och svarade beslutsamt *nej*.

Hon visste dock, att hemmets frid
Förbytes uti sorg och strid,
Der Bacchus dyrkad är.
Vid mången huslig härd hon sett,
Där fordom ljusetes änglar lett,
Hvart dryckenskapen bär.
Och därför svarade hon *nej*.

Fastän hon ensam kämpa fick,
Med hopp i hjärtat dock hon gick
Och blicken lyste klar.
Han kände hennes enda skäl,
Att blott han sade helt farväl
Åt glaset, hans hon var.
Men intill dess hon sade *nej*.

Så kom han sent en vinterkväll
Till flickans anspråkslösa tjäll
Och bar det blåa band.
Med hoppfull blick han trädde in
Och sade: "Vill du blifva min,
Och får jag nu din hand?"
Då gaf hon honom blygt sitt *ja*.

Se'n dess förflutit tvänne år.
I deras hem blott endräkt rår,
Ej kärleken är slut.
För ålderns tid en slant han spar',
Och aldrig än han ångrat har,
Att han blef absolut,
Ej hon, att hon gaf honom *ja*.

I lifvets strid.

Ädla, unga hjärta
Låt dig ej förvillia.
Håll dig troget stilla
Till din barndomstro.
Att ej du med smärta
Må förkrossad blifva,
Vilsekommen drifva
Fridlös utan ro.

Världens röster bjuda
Dig att ruset tömma
Och därvid förglömma
Helt ditt sanna väl.
Toner fagert ljuda,
Bilder härligt blänka,
Men vid allt de skänka
Ofriad åt din själ.

Är det svårt att strida
Under lifvets öden,
Mins, i största nöden
Hjälpen närmast är.
Om du än får lida,
Tunga bördor draga,
Sucka ej och klaga,
Ty till lugn det bär.

Hota mörkrets makter
Fram med mod i striden
Efter kampen friden
Såsom lön du får
Genom djupa schakter
Öfver branta stränder
Hem till bättre länder
Städs det goda går.

Nykterhetspsalm.

Mel.: Sv. Ps. n:o 118 (Din spira, Jesu! sträckes ut, etc.)

O! Jesu, i ditt namn vi gå
Frimodigt fram i striden.
Af dig vi segerlönen få,
När dagen är förliden.
Vår kraft, vår styrka Herre blif
Och framgång under kampen gif,
Så vilja vi dig prisa.

Ur dryckenskapens djupa nöd
Fräls våra bröder arma,
Var dem i frestelsen ett stöd
Och huldrik dig förbarma.
Aftorka sorgens bittra tår
Och hela alla smärtans sår,
O, Fader, utan like.

Ut öfver haf och sjö och strand
Välsignelse låt flöda.
Räck nykterhetens här din hand
Och rusdrycksdraken döda.
Låt frid, förnöjsamhet och ro
I våra hjärtan ständigt bo,
Ditt hel'ga namn till ära!

Drick ur ditt glas.

Drick ur ditt glas! så frestelserna mana,
Som till det onda vilja locka dig!
De ropa högt. "Hvem kan en fara ana
På blomstersmyckad och befares stig."
Den stigen för dig dock till sorg och nöd,
Till samvetsånger, kval och evig död.

Drick ur ditt glas! så de alltjämt dig kalla
Att offra lif och kraft i rusets flod,
Och när dess vågor skyhögt kring dig svalla,
Och du förtviflar — strax de ge dig mod
Att hasta till din egen undergång
Vid glasens klang och vid sireners sång.

Drick ur ditt glas, om du vill sorg bereda
En åldrig far, en gammal bräcklig mor,
Och alla dem som rätt dig velat leda,
I hvilkas hjärta kärlek till dig bor.
Men tomt och glädjelöst ditt lif skall fly,
Och fridens morgonrodnad aldrig gry.

Drick ur ditt glas, om du i sorg vill sänka
Den du en gång har älskat öfver allt.
Drick ur ditt glas, om du vill barnen skänka
Ett hem, där allt är dystert, tomt och kallt,
Där intet fadersöga vänligt ler,
Som fröjd och ljus och lust och värme ger.

Drick ur ditt glas! så mörkrets furste säger,
När han dig fjättra vill i syndens band.
Men vet, att du likväl en Herre äger,
Som håller lif och död uti sin hand.
Hur kan du väl hans varningsord försmå,
När mildt han manar: "o låt glaset stå!"

Drick ur ditt glas! se dödens ängel gläntar
Uppå din dörr, ditt käraste han tar.
Drick ur ditt glas! se domen på dig väntar,
Då du skall få, som här du handlat har.
O, snart i väster sjunker solen ner,
Och ingen bättringstid då gifves mer!

Ett rusdryckernas offer.

Den kalla nordanvinden for
Så bister öfver heden,
En ensam vandrare man såg
På öde, nakna leden.
Att staden hinna var hans mål,
Det också var af nöden,
Ty i hans koja hustrun låg,
Af sjukdom nära döden.

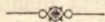
Han skulle hämta medicin
Och sedan hemåt hasta,
Hvart ögonblick så dyrbart var,
Det dugde ej att rasta.
Och hopp och ängslan om hvarann'
Uti hans hjärta rådde,
Tills efter vandring, tung och svår,
Han ändtligt staden nådde.

På krogen invid vägen då
Sig blicken genast fäste,
Visst var det mycket sällan han
Besökte detta näste,
Men nu han tyckte, att ett glas
Humöret skulle lifva,
Det skulle också åt hans kropp
I kölden värme gifva.

Så steg han in, och en kamrat
Vid sidan snart han hade.
Af sina pengar hvarje slant
På krogens disk han lade,
Sin sjuka hustru, sin familj
Den arme mannen glömde,
Och lustigt under skämt och glam
Han brännvinsglasen tömde.

Det led alltmer mot kvällen, när
Han hemåt återvände.
På himlafästet inom kort
En stjärna klar sig tände.
Där, långt där borta låg hans hem,
Han skulle snart det hinna,
Och medicinen skulle nog
Det onda öfvervinna.

Men aldrig mer på denna jord
Sin maka han fick skåda.
När dagen åter trädde fram,
De voro döda båda.
Hans lik man fann invid en bäck,
Det låg helt nära stranden,
Och brännvinsflaskan än han höll
Så troget kvar i handen.

Fälsningssoldaten.

Dyster källarvåning ser jag, känner luften mängd
med sprit,
Skådar trasiga, elända uti kölden vandra hit,
Hörer hemska eder ljuda, ser hur sista slanten går
Och hur krögar'n stolt och myndig vid sin brännvins-
tunna står.

Plötsligt skämt och skratt försvinner, larmet, stojet
hörs ej mer,
Utför källarsalens trappa ses en kvinna stiga ner.
Ung till åren, klädseln enkel, blicken mild och all-
varsam.
Går hon dristig genom salen till det främsta bordet
fram.

Krogens gäster börja undra; deras väntan blir ej
lång.
Uti stilla bön hon dröjer, höjer så sin röst till sång.
Talar därpå varmt och enkelt om en frälsare som dog
Och som hela världens synder uppå korset med sig tog.

Ibland skaran kanske någon hennes ord vill lyssna på.
Kanske också något hjärta bland de arma hon kan nå.
Men de flesta liknöjdt hänle åt den 'galna' flickans ord,
Och vid korten snart de samlas kring ett dukadt
brännvinsbord.

Men den unga kvinnan vandrar outtröttlig dag från
dag.

Obekymrad om hon mötes till och med af hugg och slag.
Till de mest i synden sjunkna obemärkt hon träder ner
För att lemna tröst i nöden, och till Gud för dem
hon ber.

Skola vi då öppet håna, med förakt i hjärtat stå,
Hvarje gång ur frälsningshären en soldat vi skåda få?
Många utaf dem ha villigt offrat ynnest, glans och
gull,

Lemnat allt hvad kärt de ägde, gått i fält för
Herrens skull.

Vi, som emot dryckeuskapen ut i striden hafva gått,
Må vi icke egensinnigt eget arbet' prisa blott.

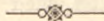
Den, som vill ta' del i kampen för att lösa fångars
band,

Honom må vi troget räcka fast och broderligt vår
hand.

Synes mannen eller kvinnan klädd i frälsningshärens
dräkt,

Må vi tänka: båda höra liksom vi till samma släkt,
För det samma goda syftet de i striden gått som vi,
Skulle de af oss ej aktas, vore det förräderi.

Striden rasar, kanonaden höres vidt kring berg och dal.
Offren blöda, fältet räknar sårade i tusental.
Fram i slutna trupp vi rycke, faste, likt en mur af
stål
För att härlig seger vinna, för att nå vårt drömda
mål.

Välkomsthelsning.

Upp samlens nu kring nykterhetens fana,
Som uppå fosterjorden upprest är!
Sök för de nyktras leder framgång bana,
Och hjälp och stöd, då fara synes när'.
Stå icke liknöjd, rusdrycksdraken svingar
Sitt hemska gissel öfver stad och land,
Och dit han ilar, nöd och sorg han bringar
Och tänder upp förtviflans vilda brand.

Vi kommit hit i afton glada, nöjda,
Från hem, där frid och endräkt kanske bo.
Och ingen sorg oss gjort i förtid böjda,
Uppå det godas seger fast vi tro.
Och dock just nu det gifves många, många,
För dryckenskapens skull, som lida nöd.
Och många små, som under timmar långa,
Förgäfves bedja om ett stycke bröd.

Ack månget hjärta denna afton lider
Och månget öga faller sorgens tår.
I mången moders bröst det bittert svider,
Att se sin son förstörd i lifvets vår.
Hur' mången hustru från den trånga vinden
Får ej i kväll i kölden vandra ut,
Förgråten, nedtryckt, hvit som snö om kinden
Att få hos någon granne ro till slut.

O dessa kvinnor! ej de högljudt skria
I hvarje gathörn om sin sorg och nöd.
Men ack, de sucka djupt: "O, Gud befria
Oss från fördärf, från undergång och död."
Ur tusen kyffen stiga böner varma
Till Gud om hjälp och nåd för dem, som gå
Att hjälpa, trösta syndens slafvar arma
Och rusdrycksdjäfvulen i bojer slå.

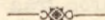
Du unge man! du vill din framtid möta
Och lefnadslust uti ditt hjärta bor.
Var på din vakt! ett enda glas kan stöta
I jämmer ned all din förhoppning stor.
Ack, mången drömt som du om ljusa dagar
Och byggt mång' framtidsbild i lifvets vår,
Som nu, i förtid åldrad, bittert klagar
Och såsom drinkare förfallen går.

Blif absolut och du skall tryggad vara
Intill den sena ålderdomens dar'.
Din kraft, ditt mod, ditt hopp du skall bevara,
Om blott en plats uti vår här du tar.
O! vill du vara svensk i själ och hjärta,
Drag ut i strid mot denna usla sed,
Som bringat har så mycken nöd och smärta
Och som i synd och skam har sänkt oss ned.

Goodtemplarloger! hållen ut i striden
Ej edert verk dock fruktlöst vara skall,
Den kommer säkert en gång segertiden,
Då eder ovän bringats uppå fall.

Till dess sök rädda syskon vilsegångna,
Räck dem i kärlek broderligt er hand.
Det finnes ännu många arma fångna
I dryckenskapens fruktansvärda band.

Och alla dem, som icke inse faran,
Som rusdrycksglaset alltid med sig för,
Säg dem ett varningsord, ryck dem ur snaran
Förr'n giftet dem till kropp och själ förstör.
Gå fram, och Gud skall stå på eder sida
I eder kamp i kärlek, tro och hopp.
Så hållen ut och verken sent och tida
Och höj förtröstansfullt standaren opp!

Värdshusfickan.

I osundt värdshus hon hela dagen stod
Från soluppgång till aftonens sena timma,
I blicken lyste godhet och lust och mod,
Ej skynd den var af sorgens blytunga dimma.

Hon kommit in till staden från landets frid.
Som tjänarinna plats var hos krögarn tagen.
Här ingen moders blick lyste ren och blid
Och farlig var den värld, dit hon nu var dragen.

Till krogen kommo skaror från stadens hamn.
Hon hörde eder ljuda, så råa, vilda.
Mång' rusig sjöman tog henne gladt i famn
Och talte smickrets ord så förföriskt milda.

Men fickans hjärta förblef dock godt som gull,
Hon vämdes vid det lif, hvilket nu hon förde
Af harm och blygsel själen var ofta full,
När smutsigt, vidrigt tal hon omkring sig hörde.

En dag — det var en bister decemberkväll
En liten parfvel in genom dörren trädde.
Han kommit från ett nödens och sorgens tjäll,
Blott gamla trasor stelfrusna lemmar klädde.

Dold invid barmen en tom butelj han höll.
Ned utför mager kind lopp en tår af smärta.
Den unga flickans blick på den arme föll,
En okänd känsla väcktes i hennes hjärta.

Hon tog buteljen och rörd på gossen såg.
Till krögarn gick hon, ej en minut hon dröjde.
En sällsam glans i den klara blicken låg
När hon för husbonden djärf t sin stämma höjde:

“Ve mig, som här uti lugn och ro har stått
Och delat ut förbannelsens hemska vara!
Ve er, som nöd och jämmer omkring er sattu
För Gud allsmäktig vi skola en gång svara!”

Så sagt från läpen krögare bort hon gick,
Ej mer hon syntes sedan i den lokalen,
Men värden han satt länge med tankfull blick,
Långt in på mörka natten han fanns i salen.

En tid bortåt förgick. Så en vacker dag
På krogens dörr en lapp hade uppsatt blifvit.
Där framför stod af kunder ett väldigt lag
Och “*Stängd för alltid*” var uppå lappen skrifvet.

Man gissade och tänkte båd' si och så
Och månet ord om saken man sedan sade.
Men aldrig kunde någon dock fullt förstå,
Att värdshusflickans ord detta verkat hade.

Till drinkaren.

O, du, som böjd och nedtryckt är
Och under ruset slaf,
Som hopplös, modfäld irrar kring
På syndens vilda haf!
Se, Herren Jesus när' dig står,
Han kallar dig vid namn
Och ber dig komma som du är
Att hvila i hans famn!

Dig lifvet synes mörkt och tungt
Och fullt af sorg och strid.
Ej äger du ett älskadt bröst
Att trygga dig invid,
Ty den du en gång hållit kär,
Din maka, dyr och huld,
Hon tärdes af, blef sjuk och dog,
Och det var mest din skuld.

Men mins du ej, hur ömt hon bad,
Förr'n ögat lyckts igen:
"O, Herre, i det sälla land
Jag möta vill min vän!
Du, som den armas suckan hör,
Gif honom kraft att sky
All synd, all orättfärdighet
Och i ditt sköte fly!"

Se'n dess du genom lifvet gått
Med sorg uti ditt bröst,
Förutan lugn och samvetsro
Och utan frid och tröst,
Fast Herren uti kärlek stor,
Har kallat, bjudit dig
Att skynda i hans fadersfamn
Från syndens bittra stig.

Så torka nu ifrån din kind
Den rätta ångrens tår!
Och fatta mod! I Kristi kraft
Du segrande framgår.
Ty syndens lön är döden blott,
Men sant och alltid visst
Det är, att tron på Herrens ord
Ger frid, trots all vår brist.

Nykterhetssång

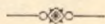
för barnen i nykterhetsförening.

(Mel.: »När han kommer, när han kommer etc.»)

Samlens alla gossar, flickor
Kring nykterhetsfanan!
Som små kämpar vi i striden
Gå hand uti hand.
Aldrig, aldrig vi smaka
De drycker, som bringa
I fördärf och elände
Vårt fädernesland!

Mången fader, mången moder
Får sucka och klaga,
För att barnet är förnedradt
I dryckenskapsband.
Aldrig, aldrig vi smaka
De drycker, som bringa
I fördärf och elände
Vårt fädernesland!

Gladt vi sjunga. Snart skall komma
Den dag då för evigt
Ifrån Sverige vikit fjärran
Förödelsens brand.
Aldrig, aldrig vi smaka
De drycker, som bringa
I fördärf och elände
Vårt fädernesland!

Var på din vakt!

Fly för allt, som din själ vill snärja
Uti syndens och lastens garn.
Sök din renhet, din oskuld värja
Emot lögnens och mörkrets barn.

Nattens tärna dig vänligt bjuder
In på njutningens trolska stig.
Fly för henne, fast blodet sjuder,
Ty till döden hon leder dig.

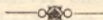
Ögat flammar och blicken tjusar,
Kinden lyser så ren och skär;
Hennes skönhet dig vildt berusar
Med en eld, som förförisk är.

Fly, o fly, förr'n dig helt hon tager
I sin mördande hemska famn.
Förr'n från oskuld hon bort dig drager
In i syndens och dödens hamn.

Kämpa modigt, håll ut i striden!
Fastän bitter den är och svår,
Så bevarar du samvetsfriden
Till din ålderdoms sena år.

Kämpa manligt, om du vill vinna
Lycka, framgång i denna värld,
Om du sällhet en gång skall finna
Vid en egen och fridfull härd.

Håll dig troget från hvarje fara,
Fly för allt, hvad som uselt är,
Så på jorden du nöjd skall vara,
Segerglad, när det hemåt bär!

Några ord till Sveriges prästerskap!

Snärjd i dryckenskapens tunga boja
Ligger svenska folket än i dag.
Dagakarlen ur sin låga koja
Stigit fram och kämpat slag på slag.
Neslig, låg, förnedrande han funnit
Denne jätte, som i bojan lagt
All den sällhet, all den fröjd han vunnit
Och som nöd och jämmer med sig bragt.

Arbetsklassen främst trädt fram i striden.
Däriifrån ha starka kämpar gått
För att värna lyckan, värna friden
Uti lifvets ofta hårda lott.
Fast en ringa, oansenlig skara,
Den dock kämpat har med kraft och mod
För att hem och fosterland bevara
Emot dryckenskapens hemska flod.

Föga hjälp den af de rike funnit
Och de lärde gått den stolt förbi.
Ringa tack den lilla skaran vunnit
Och likväl den manligt, fast stått bi.
Kyrkor, skolhus stängts för de "fantaster"
Som trädt fram med nykterhetens bud
Bland ett folk, som dväljs i synd och laster
Och som blomsterhöljer vinets Gud.

I som skolen följa Kristi lära,
I som skolen tjäna, göra godt,
Uppå er hvar nykter man ses bära
Blicken fäst. Han har er ej förstått.
Tyst han frågar: "Skall det länge räcka,
Innan prästen i vår kamp tar del?
Skall eländet snart ej honom väcka?
Skall *hos oss* han endast finna fel?"

Mången drinkare, som tröstlös gråter
Och som sett sin lefnads kraft förspild,
Kunde räddats ur eländet åter,
Om han haft en bättre förebild.
Men med fyllda glaset uti handen
Trädde frestarn honom gladt emot,
Och så väcktes åter afgrundsbranden,
Och han föll till rusdrycksdrakens fot.

Vaknen upp! Er svenska folket bjuder
Att som stridsmän främst i ledet gå.
Lyssnen på den maningsröst, som ljuder
Från de djupa leden, från de små!
Låten ert exempel vittne bära,
Fäst på rocken fast det blåa band
Och prediken nykterhetens lära
I vårt Sverige, ifrån strand till strand.

Vid nyåret.

Det gamla året ilat bort,
Blott minnet bland oss blifver.
Det gick så fort, det var så kort,
Ett nytt man redan skrifer.
Och ovisst för oss alla är,
Hvad det uti sitt sköte bär.

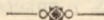
Hur mycken jämmer, sorg och ve
Och kval och djupt elände
För dem i synden fångslade
Det flydda året sände.
Hur mången, rik på lust och mod,
Har ej förgåtts i rusets flod.

Se ynglingen af lifskraft full
I sälla lefnadsvåren,
Hur han för dryckenskapens skull
I förtid lagts på båren,
Och grånad moder, nedböjd far
Fått mista den dem kärast var.

Se makan, som var förr så glad,
Hur nedtryckt hon är vorden.
Likt höstens gula, vissna blad,
Som fallit torrt till jorden,
Se'n hennes make, fordom fri,
Nu sålts i rusets slafveri.

Dock, stora segrar trots all brist
De nyktras leder vunnit.
Och mången drinkare förvisst
Ur faran räddning funnit.
Ja, mången, som emot oss stred,
Har trädt att strida i vårt led.

Med nyfödt mod vi därför gå
Att framgent tappert kämpa,
Att onda makter nederslå
Och rusdrycksfloden dämpa.
Vår egen kraft ej hjälpa kan,
Men med oss står den rätte man.

Droskkusken.

(Efterbildning)

Gamle Clæs, skall han så helt förgätas? Nej!
Han var endast droskkusk, högre var han ej,
Hade som hans likar måst i glömska falla,
Om han ej fått namn som latast bland dem alla.

Föga treflig gubben var att se uppå;
Ansiktet var pussigt, näsan röd och blå.
Trasiga hans skodon, rocken, sönderrifven,
Var af ålderdomens verkan utnött blifven.

Åkarhästen stelbent, klen dess rykt och ans.
Lika tofvig gubbens lugg och hästens svans.
Grället fått i bräckligt stall sitt dam i världen,
Och sin färg på näsan Clæs af krögarvärdens.

Där man ofta såg dem så bland alla sist,
År det säkert att på skratt var ingen brist,
Och vid skrattet klatschar det var klippt och skuret,
Än på gubbens rygg och än på kreaturet.

Clæs som droskkusk tjänat uti många år,
Blifvit böjd och gammal och fått gråa hår.
Såsom yngling rask i ord och flink i handling,
Hade dryckenskapen verkat nu förvandling.

Där han förr i tiden triffes allra bäst
Uti hemmet, där var nöden daglig gäst.
Barnen, som vid fadrens syn sig fordom glädde,
Sprungo nu för honom undan skygge, rädde.

Josefina, hustrun, hvilken en gång stod
Vid hans sida lefnadsfrisk och ung och god,
Tynat af för all den sorg och skam hon lidit,
Fast för hemmets vård hon segt och kraftigt stridit.

Ja, så såg det ut. En dag, då ägar'n gick
Till stationen ensam bort, så föll hans blick
På den gamle kusken, han vardt då helt slagen,
Ty där stod ju gubben uppsträckt, snygg och tvagen.

Ingen refva uppå rocken nu fans kvar,
Ansiktet var tvättadt, blicken lyste klar,
Hästen ryktad, vagnen, icke smutsig mera,
Stod i skaran öfverst ibland andra flera.

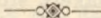
Kuskens husbond' visste knappt att fatta sig:
"Hvilket under, gubbe, har förvandlat dig?
Du, som jämt var drucken, lat och sömning bara,
Synes nu helt vaken, flink och nykter vara."

"Ädle herre", hördes lugnt den gamles svar,
"Tungt är lefva, när begäret välde har.
Under dryckenskapen som en slaf jag varit.
Frihetsdagen kommit, Bacchi välde farit."

Uti Jesu Kristi kraft jag upp vill stå,
Vid hans sida segersäll jag trygg skall gå
Hustru min för min skull ej skall bittert sörja,
För de små där hemma bättre lif skall börja.

Gamle, böjde Clæs skall ej föraktas mer,
Le och skrattas åt, hvar helst man honom ser.
För er kusk ni skämmas ej skall mer behöfva.
Plikttröhet och nykterhet han nu vill öfva.

Hederskänslan, mänskovärdet allt försvann,
När den onde draken i sin tjänst mig vann. —
Nu mitt lif, min vandel skall den sanning röja,
Att den djupt har fallit sig ur dyn kan höja!“

Fabriksarbetarens berättelse.

Ja, unge herre, min Marie
Var öfver allt mig kär!
Och minnet utaf henne nu
Mig dyrt och heligt är.
Fast stapplande och böjd jag går
I fattigdom och brist,
Så hoppas jag att henne dock
Få återse till sist

Vi höllo troget af hvarann'
I både lust och nöd.
I frestelsen för mig hon var
Ett klippfast, säkert stöd.
För hennes skull fick glaset stå.
Och hvarje hvilodag
I helgdagsdräkt till Herrens hus
Vi gingo, hon och jag

Det var den lyckligaste tid,
Mig lifvet har beskärt.
I henne ägde jag ju allt,
Som jag höll dyrt och kärt.
När från fabriken hem jag gick
I bister vinterkväll,
Jag på Maria tänkte då
Och på ett eget tjäll.

Men så kom slaget, hårdt och tungt,
Och allt ifrån mig tog.
Midt i vår lyckas högsta fröjd
Hon tärdes af och dog.
Då grep förtviflans natt min själ.
Vid hennes svarta bår
Jag stod förkrossad, arm och stum,
Men fälde ej en tår.

Hvad var mig lifvet mera värdt,
Se'n hon ej när' mig var!
Af all den fröjd, jag kallat min,
Fans intet, intet kvar.
Besinningslöst en dyster stund,
Jag tog i glaset fatt
Och tänkte dränka däruti
Mitt hjärtas sorg och natt.

Men utför gick det dag för dag
Och afsked snart jag fick.
Snart som förfallen stackare
Från krog till krog jag gick.
I trasor var min dräkt förbytt,
Och hemlös nu jag stod,
Förslappad så till själ som kropp
Och utan kraft och mod.

Mitt hjärtas sorg den flydde ej.
O! nej, den kändes svår.
Ja, värre nu än när jag stod
Invid min flickas bår.

Det var en dålig tröst jag valt,
Men lofvad vare Gud!
I mitt bekymmer sändes mig
Ett fridens milda bud.

Se'n dess jag vandrat lugn och trygg
Igenom sorgens dal.
Mitt hjärta åter blifvit gladt
Och fritt från nöd och kval.
Och nu jag tror, det Herren var,
Som min Maria tog,
Och som af kärlek till mitt väl
I stoftet hårdt mig slog.

Ja, nu jag vet, att om en tid
Skall samma mål jag nå,
Dit den jag älskat högst på jord,
Har före mig fått gå.
Ej döden där oss skiljer mer.
Nej, evigt hand i hand
Vi oupplösligt vandra få
På himmelrikets strand!

De svenska nykterhetssträfvandenas fader.

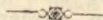
Fritt och utan häjd i Sverige
Brännvinsfloden välde fram
Hotande i grund fördärfva
En nation, en kraftfull stam.
Och hvarhelst den framåt trängde
Spordes jämmer, sorg och nöd,
Sjukdom, fattigdom, elände,
Timlig undergång och död.

Hvem var då den man, som skulle
Mot det onda träda opp,
Strida emot dryckenskapen
Med förtröstan, mod och hopp?
Mannen kom, af Herren utsänd,
Kampen upptog han allen'
Och hans namn, värderadt, aktadt,
Nämnes *Peter Vieselgren*.

När han såg i drinkarns koja
Hustrun blek och tänd af nöd,
När han hörde de små barnen
Fåfångt ropa efter bröd,
O! då greps hans själ af smärta
Och då höjde han sin röst
Sökande till lif att väcka
Sina landsmäns hårda bröst.

Men med hån och spe bemöttes,
Den som ville deras väl
Och att lyssna till "fantasten"
Fann man icke vara skäl.
Mången dock, som faran skönjde
För ett älskadt fosterland,
Räckte honom uti striden
Troget stödjande sin hand.

Nu i grafven kämpen hvilar
Efter slutad arbetstid.
Sedan väl sitt kall han uppfyllt
Njuter han en ostörd frid.
Vördadt, skall den ädles minne
Hos det svenska folket bo
För allt godt sitt land han gjorde
Uti kärlek, hopp och tro.

Till kamp.

Mel.: Hemlt. 424: Tänk, en sådan vän, etc.

Upp att strida, upp att kämpa;
Fienden är här, är här.
Sök att dryckenskapen dämpa,
Förr'n till undergång det bär!
Fosterlandet är i fara;
Folkets välfärd står på spel.
Skall väl du då liknöjd vara?
Tag i verket kraftig del!

Härjande med nöd i spåren,
Rusdrycksfloden framåt drar,
Lägger ynglingen på båren,
Och de kära från oss tar;
Röfvar hälsans ros från kinden,
Pressar bittra tårar ut.
Ja, förståndet flyr som vinden,
När det drifs af vinet ut.

Hemmets ro och glädje svinner,
Fridens milda ande flyr;
Där det giftet bostad finner,
Sorgens dag helt säkert gryr.
Kif och ofrid blott det bjuder,
Där man förr haft fröjd och frid.
Svordom hemsk och dyster ljuder
Ofta intill midnattstid.

Både i palats och koja
Träffas rusdryck än, som gäst.
Ja, vid dryckenskapens boja
Mången lärd är nesligt fäst.
Kunskap, bildning båtar föga;
Slaf är både *hög* och *låg*.
Mänikor ringa, mänikor höga
Dränkas utaf samma våg.

Och ur mörka, dystra cellen
Tränga tunga suckar opp;
Men den hårda klippehällen
Ger ej fången mera hopp.
Lifvet förr så ljudigt lyste,
Lefnadsbanan låg så klar.
Ack, men rusdrycksglaset myste,
Och hans undergång det var.

Tusenden och åter tusen
Bringas utaf rus i ve.
Lazaretten, fattighusen
Visa dess förbannelse.
Mödrars, hustrurs heta tårar,
Spåda barnens rop om bröd;
Öfver allt man tydligt spårar
Utaf giftet sorg och nöd.

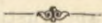
Så det nu ses landet härja,
Men man ingen fara tror.
Upp att fosterlandet värja,
Faran, ack, den är *så stor!*

Alla nyktra, fram i striden!
Kampen får ej slutas nu,
Komme likväl snart den tiden,
Glädjande det vore ju.

Sömnen får ej evigt räcka;
Verka medan dagen är.
Sök att nitet mera väcka,
Snart är natten kanske här.
Svenska folk, slit af den boja,
Hvaruti du fjättrad är,
Och drif ut ur slott och koja
Drycken, som på landet tär.

Heder nu åt dem, som vilja
Verka för det godas rätt!
Må ej kif och split er skilja,
Enighet gör verket lätt.
Låten modet er ej svika;
Här det gäller framåt gå.
Ingen må ur ledet vika,
Mån I alla fasta stå!

Fåfängt skall ert verk ej vara.
Fån I stundom hån till lön,
Hänet skall ej evigt vara,
Mödan gör er seger skön.
Andra släkten skola minnas
Er med tacksamhet också.
När ej rusdryck mer skall finnas,
Då är striden slut, först då.

1001850730

